

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adának vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6
Negyedévre 3
Egy hóra 1

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Belföldi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.)
„ Haasensteint és Vogelnél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-tér 9 szám emelet.)

„KELET“

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

A magyar delegatio.

Pest, jan. 23. 1871.

(A.) Tegnapelőtti esti ülésében kezdé meg a magyar országgyűlés által a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság az albizottságok jelentései alapján az 1871. évi közös költségvetés alkotmány-szerű megvitatását. Még aznap esti ülésében megszavazta a közös pénzügyminisztérium szükségleteit, melyek összesen 1.885,810 frtra mennek. A delegatio a minisztérium követeléseiből csak 2095 frtot törölt.

Vasárnap délnél a költségvetési vita tovább folyt s a tengerészeti budgetre került a sor. Bizottsági előadó Kemény Gábor báró volt, kinek jelentése szerint a rendes kiadásokra a kívánt 8.349,920 frtot levonás nélkül megszavazta. Rendkívüli szükséglet fejében 3.687,600 frt lón megajánlva, 195 ezer frttal kevesebb a kormány által követelt összegnél.

Ma este kezdődött meg a közös külügyminisztérium szükségletei fölött a vita, melyet azonban a birodalom külpolitikája fölött általános eszmecsere előzött meg. A külügyi albizottság előadója rövid exposéban terjeszté a delegatio elé azon alapelveket, melyeket a közös külügyminisztérium különös figyelmébe ajánlani szükségesnek tart. A vörös könyv közzétételére nézve indítványozza, hogy „jövőre a vörös könyvben a külügyekre vonatkozó mindazon levelezések és okmányok, melyeknek közlése által a birodalom nemzetközi érdekei veszélyeztetve nincsenek, lehetőleg kimerítően és részletesen, de minden indokolás és bevezetés nélkül tétessenek közzé.“ Eddig ugyanis a közös külügyminisztérium egészen saját tetszése szerint határozta el, vajjon közltesék-e valamelyik okmány a vörös könyvben vagy nem? A külpolitikára nézve az albizottság helyesli a birodalom eddigi semlegességét, s reményli, hogy a „neutális politika annál biztosabban fogja gyümölcseit meghozni, minél őszintébben fog minden utógondolat nélkül azon szervezés elfogadtatni, melyet a német államok egymás közötti viszonyaik rendezésére nézve a legcélszerűbbnek találndnak.“ Az albizottság azonban a birodalom semlegességét „annak internationalis elszigeteltségével“ azonosítani nem akarja „és ez okból az osztrák-magyar birodalomra nézve oly józan tartózkodás politikáját tartja követendőnek, mely egy határozott irányt elfogadva s azt következetesen keresztülvive, ép úgy — a többi hatalmakkal folytatandó bizalmas érintkezés által — az európai közegyetértés lehetőségét, mint az osztrák-magyar birodalom saját érdekeit és méltóságát erőlyesen biztosítani képes legyen.“ A keleti kérdésre nézve az albizottság felteszi a kormánynál, hogy „a béke gondos megőrzését tekintve egyik főfeladatának“, szükség esetén azonban egész határozottsággal fog minden olyant meggátolni, mi a birodalom biztonságát veszélyeztetné.

A külügyi albizottság ezen jelentése nem igen mondható sikerültnek. A mi benne jó, az nem új, a mi benne új, az nem jó, s ha Beust gróf ezen elveket akarná a gyakorlatban is alkalmazni: vagy tönkre tenné a birodalom erkölcsi tekintélyét, vagy beláthatatlan conflagratiókba sodorná azt. Hogy a semlegességi politika volt monarchiánkra nézve mindvégig az egyedül lehetséges és üdvözítő; hogy a német államok községi újjáalakításának eredményeit föltétlenül el kell ismernünk: oly dolgok, melyeket minden józan ember már megismer és elfogad. A mi pedig a „határozott irányú józan tartózkodás“ politikáját illeti, mely „a többi hatalmakkal folytatandó bizalmas érintkezés által“ lenne az albizottság szerint elérendő, ez oly valami, melynek értelmébe még a legélesebb criticus, a legügyesebb diplomata sem fog behatolhatni. Egy időben határozott irányú tartózkodó politikát üzni s a többi hatalmakkal folytonos bizalmas érintkezésben állani nem lehet. Vagy lemondunk a nemzetközi ügyekre való minden befolyásról s nem érintkezünk a hatalmakkal, vagy pedig érintkezünk velök, de ekkor meg természetesen nem követhetünk határozott tartózkodási politikát.

A jelentés ezen része nem más, mint szavakkal való játszás s a birodalom érdekében kívánjuk, hogy az a közös külügyminiszter eddigi politikájából folyó jövőendő magatartására káros hatással ne legyen.

A bizottság ma esti ülésében, mely csak igen későn ért véget, több apró ügy után az általános politika megvitatása került szőnyegre. Több szónok beszélt, beszédek azonban kiválóbb politikai fontosságú mozzanatokkal nem igen bírnak. Legtöbb figyelmet költött Pulszky és Zsedényi beszéde. Pulszky kimerítően rajzolta Magyarország viszonyát a prágai békéhez s a birodalom feladatát a sadowai vereség után, mely — az ő nézete szerint — nem lehetett más, mint belügyeink gyökeres rendezése s erőink szervezése, hábar a külpolitikában egyelőre csekély szerepet is lehetett játszanunk. Beust gróf evvel ellenkezőleg járt el. Inaugurálta a „szabad kéz“ politikáját, s minden fölmerült nemzetközi kérdésben előkelő szerepet játszott. Szolgálatot tön mindenkinek, de a midőn egy komolyabb időszak bekövetkezett, isolálva találta magát mindenfelől. Csak egy hajszálon múlt, hogy ezen külpolitika nem vált a „tévedések tragoediájává.“ Pulszky tehát a jövőben három szomszédunk: Orosz-, Török-, Németország iránt határozott politikát követel, mi annál inkább létesíthető, mert ezen szomszédaink iránti kötelességeink igen könnyen felismerhetők. Zsedényi szinte megtámadta Beust gróf ingadozó, ide-oda kapkodó, programmnélküli politikáját. Támadása meglehetősen élénk volt. Éber Nándor szépen és okosan beszélt a keleti kérdéstről. Szirmay Ferencz gr. a porosz-osztrák szövetség párthivekép mutatta be magát, Hajnald Lajos, kalocsai érsek pedig határozottan kárhóztatta a birodalom magatartását a római kérdésben. Szerinte nem kellett volna megengednünk a szeptemberi conventio szétszakítását, a pápai terület elfoglalását stb. Fájdalom, ez idő szerint fontosabb teendőink is vannak, mint a pápa világi uralmának megvédése végett Olaszországgal háboruba bocsátkozni.

BELFÖLD.

Román lapszemle.

(D) A magyarországi román nemzeti párt lapja a Federatiune szerkesztősége, a romániai veres párt feje Bratianótól Pitest-ből e hó 12-ről a következő telegrammot kapta, (alkalmasint az innen küldött üdvözlés folytán): „Román Sándor és neje stbnek Vácra.

Köszönöm s üdvözöllek benneteket, kik küzdtek s szenvedtek a jog és igazságért. Majd ha a felvilágosodás ideje eljön, üdvözölve lesztek ti azok részéről is, a kiktől most ellenség gyanánt vagytok tekintve.“

A román lapok a francia háború mellett leginkább a keleti s főleg a dunai kérdéssel foglalkoznak. A Federatiune hosszas érvelés után azon meggyőződésre jut, hogy mint osztrák (?) alattvaló elősméri ugyan, hogy Ausztriának is érdekében fekszik a dunai kérdés, de mint román azt állítja, hogy míg a Duna osztrák kézen Romániára nézve a legveszélyesebb, addig az ellenkező Ausztriára nézve a legkisebb veszéllyel sines összekötte. Ez okból okvetlen szükségesnek tartja, hogy mint Szerbia, úgy Románia is küldje el követeit a londoni conferentiára.

A Telegrafu Romanu és a „Gazetta Transilvaniei“ a romániai lapok után közölve azokat neveit, kik a románság közül a francia hadseregben vannak, felhívják a románságot ezek és Bratiano példája követésére, ki 1000 frankot adott a francia folyók számára.

Román Sándort a váci fogságából Pestre érkeztek kor választó kerülete küldöttsége, s pesti tisztelői fogadván, ezek a Federatiune szerint kifejezést adtak azon érzelemnek, hogy mint a francia testvéreik a poroszoktól, úgy a románság is zsarnokaitól (!) tovább és többet is

szenvedhet, de azért a nemzet s nemzetiségi erényért küzdeni soha meg nem szünendének.

— Kolozsmegye törvényszéke a mult 1870-dik évről szerkesztett s a m. kir. igazságügyminiszter urhoz felterjesztett ügykimutatása szerint: a.) a polgári osztálynál az 1869-ik évről hátrálékkép átvett 105. ügydarabot, mely 1870-ben 6698-ra szaporodván, összesen munka aláért 6803 ügydarabot, melyből 4270-et ülésben, 2459-et pedig ülésen kívül ellátván, hátrálékban maradt 74. semmisségi panasz emeltetett 85 és fellebezés 88. Melyből leérkezett a semmitőszéktől 48. helybenhagyva és 26. megmáltva, a kir. Curia- és ítélőtáblától pedig 73 helybenhagyva és 28 megmáltva. b.) a telekkönyvi osztálynál: 1870. június 1-től beadványi jegyzőkönyvre érkezett összesen 585 ügydarab, ebből elintéztetett 564, hátrálékban maradt 21. Fellebezés emeltetett 3, melyből leérkezett 1 megmáltva, 2 helybenhagyva. c.) a bünyfenyítő osztálynál: 1870-dik év folyamán összesen 242 férfi és 8 nő tétetett vizsgálati fogságba; ebből 102 férfi és 4 nő jogérvényesen elítéltetett, 78 férfi és 2 nő az alól felmentetett, 9 férfi meghalt; maradt az év végén 53 férfi és 2 nő vizsgálati fogságban. Az év folytán 158 férfi s 6 nő kezdte meg a börtön büntetést, ebből 103 férfi s 4 nő büntetését a megyei börtönben állotta ki, 1 férfi megszökött, 2 meghalt, 20 férfi pedig a szamosújvári országos fegyházba szállítottatott; az év végén meg 32 férfi s 2 nő állta büntetését. 1870-ben jogerejűleg elítéltetett 36 férfi s 3 nő 5 éven alóli egyszerű, 60 férfi hasonlókép 5 éven alól, de súlyos börtönre 3, férfi 5—10 évig tartó, 2 férfi s 1 nő 10—20 évig tartó súlyos börtönre, 1 férfi pedig halálra (ez időközben elhalálozott), összesen tehát 102 férfi s 4 nő. Ezekből 2 nyilvános erőszakoskodásért, 3 gyilkolásért, 6 emberölésért, 5 életbiztonság elleni vétségért (mely ölással járt) 35 súlyos testisértésért, 1 rágalmazásért, 51 tolvajságért, 1 rablásért, 2 büntény elősegítésért. Megjegyezzük még, hogy 15 tud olvasni s írni, 62-nek semmi vagyona sem volt, 11 hasonló büntényért már az előtt büntetést állott. Korra nézve 20 éven alóli 5, 24 éven alóli 15, 30 éven alóli 24, 40 éven alóli 29, 40 éven felüli 32, 1 pedig 60 éven van felül.

Nőtlen vagy hajadon 36, nős vagy férjezett 68, özvegy 2. — Vallásra tekintve: 11 rom. cath. 58 gr. cath. 6 gr. keleti, 9 ágostai, 16 helvét, 1 unitárius, 5 izraelita, 1 külföldi, a többi belföldi.

Kolozsvártt, 1871. január 23.

Kiadta: Péterffy Domokos
tanács-jegyző.

A „K. Közlöny“ 19-ik számában annak veterán írója — egy általa „ismeretes“ törvényszék vizsgáló bírájáról egy udjon új, úgy látszik valótlanságot bocsátván közre: — alól irtak mint vizsg. bíróság működők ezennel felszólítjuk a kis veteránt, — hogy azon törvényszéket és vizsg. bírót, hol és kivel az állítólagos eset történt? nevezze meg, és máskor az ily általánosán, az összes erdélyi részek vizsgáló bírait könnyen gyanusítható gyakorlatoktól tartoztassa vissza tollát. Kolozsvártt jan. 25. 1871.

Kolozsmegye vizsg. bírái.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, január 23. 1871.

(Vége.)

Hrabár Manó. Bevallja, hogy a költségvetésnek hiányai vannak, de azok elősorolása nem most, de a részletes vitánál leendő soron. A pénzügytan azon alaptételénél marad: mely szerint a kiadását mindig a jövedelemmel kell fedezni. — Nyiltan kimondja, hogy kormányunk késlekedése, mintegy programtalansága és a reformok létesítésébeni hanyagságát menteni nem lehet; de e mellett az előterjesztést némi módosítással elfogadja.

Mocsnyi Sándor. (Zaj, elnök csenget.) Mindenek előtt Tisza K. a nemzetiségek elleni szavaira tér czáfolólag vissza; s megjegyzi, hogy a ki sérelmet hoz fel, az nem igaztató.

Irányi Dániel bizonyítgatni igyekszik, hogy Simonyi E. javaslatának elfogadása szükséges, és biztosítja a kormányt, ha valóban szükséges kiadásokra kér ez költséget, az neki mindig meg fog e házban szavaztatni. — Czáfolja Szapárit és Tiszát és nem hiszi, hogy e házban a nép oly egygyű volna, miszerint hihetné, hogy adófizetés nélkül kormányozni lehessen.

Prileszky Tade csakis néhány észrevételt tesz, czáfolgatván Irányi, Simonyi stb. képviselő nézeteit; s azt állítja, hogy a baloldal sokszor igen rosszul, sokszor igen gyengén opponál. A virilis szavazatnál a többség a baloldal kezében volt s csak úgy lett a jobboldal részére eldöntve, mert a baloldaltól sokan nem szavaztak. — A statistika mutatja, hogy hazánk népei nem állanak oly rossz lábon, mint azt itt sokan állítják; merta mult év utolsó hónapjában is, milliókra megy az összegek száma, melyet e hon polgárai megtakarításként a külön nemű

pénztárakba kamatoztatásra fektettek be. — (Helyeslés jobbról.)

Németh Albert. Simonyi indítványáért szólván, megjegyzi, hogy Szapáry beszéde akaratlanul szt. Ágost azon szavait juttatták eszébe: „A kinek isten hivatala ada, annak hozzá való inspirációt is ad.” — Örül annak, hogy a kormány népszerűséggel nem bír, de szomorkodik a felett, hogy a kormány hivatalnokait a néppel meggyűlölteti.

Berzenczei László. Hrabár és Prileszky szavaira reflectálva megjegyzi, hogy nem a takarékpénztárak, de igen is a zálogházak telnek meg. — Nem pártolja Simonyi indítványát; mert Erdély helyzete sem kielégítő, de azért jobb a voltnál.

Madarász József. Sajnálja, hogy az ellenzék nemcsak árnyalati, de elvi különbségre is szakadt. (Oh nép! — féle felkiáltások.) Az alkotmányos jogok helyes felfogása okozza, hogy e kérdésből bizalmi kérdést kelle csinálni. Prileszkynek azt jegyzi meg, miszerint a rossz opponálás vádjá csak a balközépet illetheti. — A német császárság megalakulása, előbb utóbb Ausztria német tartományait el fogja nyelni.

Lázár Ádám. (Zaj, a képviselők a tereméből távoznak.) Simonyi indítványához csatlakozik és kinyilatkoztatja: hogy Erdély helyzete nem oly eldorádói, mint azt itt elhíttetni kívánják; mert az erdélyi közigazgatás, törvénykezése, ipar- s kereskedelmével együtt satnyul.

Tisza László visszautasítja azon gyanúsítást, mint-ha a balközép csak a kormányrajutás reményében fogadná el a költségvetést, ő azt elfogadja. — Ezzel megfelelt Lázár Ádámnak.

Ezzel a részletes vita befejeztetvén:

Kerkápoly K. pénzügyér, emel szót. Megczáfolja azon vádakát, melyekkel ez alkalommal a költségvetés, a kormányval együttesen vádoltatott; meg lett téve mindaz, mi emberlehetőséggel tétethetett. — Emberi intézmény nem lehet tökéletes, mert maga az emberi organismus sem az, mert ez is küzd a perturbációval. — A tökéletesség, ideálnak igen szép, de gyakorlatilag alig létesíthető. — A minster beszédében czáfolja az ellenzéki szónokokat. Tagadja, mintha ezen előirányzat csakis számok halmazája volna, hanem igen is számokból áll, mint minden költségvetés. Hogy ezen költségvetés nem az imperialismus unokája, bizonyítja, hogy némi különbséggel ugyan az mint az előbbiek. Elismeri, hogy az adók súlyosak, de a viszonyok okozták azt. Nem mindegy a szellemi tőke az anyagival, mert annak megtakarításokat kell tenni arra, a mi ennek már megvan. Nem azért nem fizetik az adót, mert erre képtelenek lennének, hanem mert hozzá szoktunk az executiohoz. Bizton tetemes gazdálkodást éretnék el, ha a szélsőbal emberei a népet a tisztas adófizetésre tanítanák meg. Az államjavak többet hoznak, mint azelőtt hoztak; és ezek értékesítésére a legjobb rendszer a bérrendszer.

Névszerinti szavazást kívánatván, az holnap fog megtörténni, ezzel d. u. 1/2 3-kor befejeztetett a mai ülés.

Pest, jan. 24.

(i. x.) Elnök: Somssich Pál d. e. 1/2 11 órákor megnyitja az ülést.

Napirend: Az 1871. évi költségvetés folytatólagos tárgyalása. A kormány képviselőiben jelen van: Horváth B., Kerkápoly K., Bedekovics J., Gorove I., Andrássy Gy. gr., Szlávay J. és Festetich Gy. gróf.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesített.

A 'KELET' TÁRCZÁJA.

Jergunow hadnagy kalandja.

(Elbeszéli Turgénjew Iván)

1.

(I-ső folytatás.)

A fiatal lány megállt s úgy látszott, mintha első pillanatra nem értette volna meg a hadnagy ajánlatát; de nem sokára — s mintha egészen el lett volna ragadtatva, hogy szívét kiöntheti — nagy gyorsan és meglehetősen törve a muszkát elkezdett beszélni.

— Az ég szerelméért, tiszt ur, kezdé, s abban a pillanatban ismét megeredtek könyei s nagy csöppekben peregett gömbölyded piros arcán végig — rettenetes, borzasztó, Isten a megmondhatója, mihez fogjak. Kifosztottak — isten irgalmazzon — — A szakácsné mindent, mindent elrabolt, a theás kannát, a chatullet, a ruhákat!... Igen még a ruhákat is, a harisnyákat, a fehérneműt, igen, és nagynéném dolgozó táskáját... Egy ládácskát, benne egy 25 rubeles bankót és két ezüstözött kanalat... és még egy bundát... és mindent, mindent!... Följelenem a rendőrségnek s mit felelnek? Takarodjék, nem hiszem az egészet, hallani sem akarok többet! Maga is ama bandához tartozik. Én ismétlem: Kegyelem... egy bundát... — s ő ismét csak azt felelte: — Takarodjék, egy szót sem akarok többet hallani! — s lábával toppantott. Mily sértes! uram, tiszt uram!... Takarodjék!... és ugyan mit gondol: hova menjek?!

A fiatal lány ismét zokogásba tört ki s egészen magán kívül, arcát a hadnagy karjára hajlítá. Emezt egy kissé megütközve, csak arra szorítkozott, hogy mozdulat nélkül így szóljon: „Csöndessédjék?” s el nem tudá fordítani tekintetét a rohamosan zokogó fiatal lány vonagló nyakáról.

— Bocssássa meg kisasszony, haza fogom kísélni,

Elnök és egyes képviselők magánosok kérvényeit mutatják be, melyek közül feltűnést okozott Zsedényi Ede által a magyarországi s erdélyi orthodox zsidók azon kérése, melylyel a zsidó congressus által beterjesztett kérvény és emlékirat visszaütését azért kéri, mert ezek valótlán állításokra alapítvák. A kérvényi biz.-hoz utasítatik.

Napirend folytán mindének előtt, mint indítványozó: Simonyi Ernő emel szót. Kérve hat. javaslatának elfogadását, utalván arra: hogy a pénzügy-jogügyi igazgatóságok felállításával maga a nyugdíjazás évente 5000 frt többletet igényel. A sóházi institutio oly mixtum compositio, melynek értelme nincs, melynek jelen szervezeténél bármely más rendszer csak jobb, de soha rosszabb nem lehet. A képviselők hivatják, hogy a kormányhivatalnokok működéseit bírálat alá vegyék, habár a minster leczkötése nélkül is tudta, hogy bírálat meddő vállalkozás, mert meddő dolog marad mindig a szerezés mosása. Tudja, hogy nincs tökéletes emberi intézmény, de végtelen nagy a különbség a tökéletes és a gyakorlatiatlanság közt. Ezután Tisza által mondottakra válaszol.

Prileszky Tade személyes ügyben szólal fel, hasonlót tesz Tisza K. is, kinyilatkoztatja, hogy az erdélyi választó törvényről egy szót sem szólt, sem a külügyekről a szálhatási jogot itt soha sem tagadta.

A központi előadó nem kívánva szólan, 20 tag névszerinti szavazást kíván.

Elnök kéri: Elfogadják-e a ház a közp. bizottság jelentését a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A névszerinti szavazás megtörtént, melynek eredménye, hogy 433 igazolt képviselő közül 263 igen-, 41 pedig nem-mel szavazott. Elnök nem szavazott. Távol volt 128 képviselő. Így tehát a bizottság jelentése a részletes vita alapjául elfogadtatott.

Széll Kálmán pénzügyi előadó olvassa az 1871. évi államköltségvetési előirányzati általános jelentést, melyben kiemeltetik: hogy minden hivatalnok állásának megfelelő díjazásban részesüljön, de úgy, hogy ez által az állampénztár túl ne terheltesse, s így az 1050 frton alóli fizetések- és lakbérének majdnem általános emelését hozza a bizottság 1871-re javaslatba. A nyugdíjakra nézve pedig az államszámszék az 1870: XVIII. t.-cz. szerint felhivandó, hogy az előirányzott nyugdíjak kimutatásait vizsgálja át és hasonlítsa őket a ház határozataival össze; addig pedig ezek megszavazandók lennének. Továbbá egy országos könyvtár felállítását ajánlja a bizottság. Általában pedig azon elvnek kimondását kéri a bizottság, hogy a brutto budget elveinek keresztívitele szempontjából, minden minster költségvetésbe felvéssék azon országos közalap, mely ennek rendelkezése és kezelése alatt áll. Záradékal egy orsz. szolgálati schematismus összeállítását és közzétételét kéri e bizottság.

Széll Kálmán rövid beszédében ezen elvek elfogadásáért emel szót.

B. Simonyi Lajos. Nem helyesli a sok tisztviselőt, mert ez kiirtja a nemzetből a független ész és kézi munka utáni megélés nemes büszkeségét, s e helyett a servilismust neveli. — Angolhonban csak két államtitkár van, egy politikai s egy közigazgatási; míg nálunk ezek száma is nagy, s habár nem szól az ellen, hogy ezek képviselők legyenek, fel nem foghatja mit keresnek itt a tanácsosok és fogalmazók, mint képviselők; habár bizonyos deficitnek nézünk elé, mégis a hivatalnokok száma folytonosan gyarapittatik és fizetésük felemelése kéri, ő ezt nem ellenzi. (Vége következik.)

mondá végül, gyöngéden megérintve ujjával vállát, — itt... az utcán... be fogja látni... lehetetlen... otthon elbeszéli bánatát s mint valódi katona minden gondomat arra fordítandom...

A fiatal lány fölemelé fejét, s mintha csak most jött volna tisztába a dologgal, hogy — úgy szólván — egy fiatal ember karjai közt pihen: elpirult, arcát elfordítá, pár lépéssel odább ment, folyton zokogva. A hadnagy ismétlé ajánlatát. A fiatal leány hosszú, szőke, könyektől átázott s még mindig arcára omlott haján át oly tekintetet lövelt reá (a történet e pontjánál Jergunow soha sem feledte el a megjegyzést, hogy e pillantás mint tör járta át szívét, sőt egyszer még azt is megkísérlé, hogy e tekintetet utánnozza is) aztán kezét karjába akasztá, melyet az udvarias hadnagy fölajánlt, s azon irányban haladt tovább, melyben, mint mondá, lakásuk feküdt.

Jergunownak nem sok alkalma volt életében, hogy nőkel bántani megtanuljon, s eleinte sehoggy sem tudta eltalálni, hogy miként kezdje meg a társalgást. Társnője azonban csakhamar kimenté zavarából. Nagy folyékony-sággal kezdett fecsegni, miközben keze fejével törülgeté könyeit, melyek még mindig szemében csillogtak. Alig néhány pillanat multán már tudta a hadnagy, hogy neve Karlowna Emilia, rigai születés, szintén rigai nagynénje látogatására jött Nikolajewbe, hogy atyja katona volt, hogy ez száraz betegségben halt meg, és hogy nagynénje egy orosz szakácsnőt fogadott (igen jó egy szakácsnőt, s nem is nagy bérre, csak útlevele nem volt) s ép ez lopta meg őket, megszökött, azt sem tudni merre, hogy a rendőrségre kellett futnia. Erre ismét az ott szenvedett meggyaláztatás jutott eszébe, s megint zokogni kezdett. A hadnagy ismét zavarba jött, hogy miként vigasztalja, de a fiatal lány, kinél a benyomások — mint látszott ép oly gyorsan tűntek, mint jöttek, hirtelen elhallgatott, hogy karját kinyújtva nyugodt hangon szóljon: — Ime itt házunk.

A ház egy lesüllyedt kunyhó forma volt, négy kicsiny, az utcára nyíló ablakkal, melyek mögött néhány geranium tö zöldellt, az egyiket pedig egy gyertya gyöngye fénye pislogott. Az éj leszállt. A házat, majdnem

KÜLFÖLD.

(s.) Páris. Közlebről irtuk volt, angol lapok egyhangu tudósításai nyomán, hogy a bombázás nem visz véghez oly mérvű pusztításokat a városban magában, mint a poroszok bizton remélték. Az újabb tudósítások háhár nem is jeleznek még kétségbeesítő állapotot, de annyit constatiroznak, hogy a párisiak hangulatát különösen azon reménytelen fordulat folytán, mely a külső esatateren a legutóbbi vereségek következtében beállott, az ostrom is mind inkább lesújtja. A bombák is mind beljebb hatolnak a francia főváros szívébe, emberéletben és vagyonban mind nagyobb-nagyobb pusztításokat visznek véghez; tudományos, jótékonyági épületek, melyekben a francia főváros oly gazdag, ép úgy szenvednek a porosz tüzérőség herosztratesi munkájoktól, mint magánházak. A világhírű Pantheon részben már romba dönt.

Hogy mind episodokat élnek át a párisiak a bomba-eső közepett: hű képet tár elénk egyik párisi lap a „Journal des Débais“, mely a f. hó 11-én éjjel történt bombázásra vonatkozólag így ír a többek közt:

A mult éjszaka jelentékeny számú bomba vettetett a rue des Écolesba, és nagy pusztítást vitt véghez, szerencsére egy emberélet sem esett áldozatul, sőt meg sem sebesült senki. Tegnap a St.-Nédard utcában levő házat ismét lövegek érték; egyik egy szerény udvari földszint-szobába hatolt és ottan lakó két szegény munkás halálát okozta. Tegnapelőtt ugyanazon házba esett egy bomba és szétpattanva két kis gyermeket életveszélyesen sebesített meg. Egy házra ugyanazon utca másik oldalán több bomba hullott, melyek a falakat keresztül törték és a kémenyt feldöntötték. Egyike a lövegeknek keresztül tört a szoba menyezeten és egy szobába furdott, hol két éltes asszony az ágyban feküdt. A bomba szétpattant, darabjai szétrepültek a szobában, de a két asszonynak nem történt semmi baja.

Az élelem is nagyon természetes, napról napra mind érezhetőbben fogy. Jules Ferrynek f. hó 17-én kelt rendelete a kenyérnek adagokban való kiosztását hagyta meg. A halottak száma borzasztó arányban növekszik; így decz. 18-tól 24-ig meghalt összesen 2728, dec. 25—31 3280 és jan. 1—6 3680 ember.

De nemcsak az ellenség, a halál, az inség és nyomor pusztítja, az újkor központját: a viszály ördöge, a hazafiatlan pártoskodás is emészti az erőt, melyet pedig egyesülten a haza védelmére kellene áldozniok. Vádolják a kormányt, különösen annak fejét Trochut erélytelenséggel; sőt a bűnös önfeladás f. hó 7-én annyira ment, hogy lázadásra szölitették fel az ultrák a népet. De meg-hiusult a kormány és a jobbak, az intelligens osztályok erélyes fellépése folytán a Trochu ellen intézett támadás.

Csatatér. A keleti csatatéren megindult a Bourbaki visszavonulása által inaugurált stratégiai bonyodalom. A hiányosan beérkező s kevés részletesebb tartalmazó távsürgönyök azonban korántsem kerekítik ki a keleti csatatér katonai helyzetének jelenlegi alakját, úgy hogy mindaz, mit idevonatkozólag mondani lehet, csak gyanítás marad.

Midőn Bourbaki montbeliardi hadműködési vonalát föladvá, megküzdte visszavonulását, egyszerre három oldalról fenyegettetett jelentékeny haderők által. Kelet felől a 13. és 14. hadosztály által megerősített Werder-féle hadsereg követte nyomon a visszavonuló; Vesoulból a 3. pomerániai hadtest nyomult előre Dijon felé, Man-

a fedél tetejéig, deszka palánk köríté, közepén kétfelé nyíló kapuval. A fiatal lány ehez közelített s mert be volt zárva, türelmetlenül rázta meg a zár nehéz vaskarikáját. A palánk mögött csoszogó ócska pántotlival fűdött lábak léptei hangzottak s egy rikácsoló női hang németül kérdett valamit, mit a hadnagy nem értett. Mint valódi tengerész az orosz nyelven kívül mást nem értett. A fiatal lány szintén németül felelt. Erre a kapu félig kinyílt s mintán a lány becsusszant a nyíláson, épen Jergunow orra előtt gyorsan becsukódott; a hadnagnak csak annyi ideje maradt, hogy a félhomályban egy vörös ruhájú vaskos nő alakját vegye ki, kezében lámpással. A hadnagy egy darab ideig bámulattól megdermedve állt; de csakhamar fölbozankodva azon gondolatra, hogy vele, egy tiszttel, ily udvariatságot mertek elkövetni, gyorsan megfordult és hazafelé indult. De alig haladt tíz lépést, midőn a kapu ismét kinyílt s a fiatal lány, kinek eközben elég ideje volt, hogy az öregnek valamit fölébe sugjon, megjelent a küszöbön s fenhangon mondá: — De hát hova megy ön, tiszt uram, nem jön be hozzánk?

Jergunow tétovázott egy pillanatig s a val ismét viszatért a házhöz.

Új ismerőse, kit ezentul Emiliának nevezünk, egy kis, nedves, setét szobán keresztül egy jmelehető nagy, de nagyon törpe terembe vezette. Egy hatalmas almáriom s egy fényes bórrel bevont zófa foglalá el egyik falát; az ajtók fölött s az ablakok között két érsek s egy turbános török esetlen arczépe függött. A szoba szegleteit hűrönd, kalap-dobozok tölték meg, és dűledéző székektől környezve még egy kinyitott játék-asztal is foglalt ott helyet, melyen egy férfi sapka feküdt egy félig kiürített kwasz-os üveg mellett. Az öreg asszony, kit a hadnagy az ajtón át látott, nyomon követé. Egy csunya kinézésű, piszkos zsidóné volt. Kicsiny, ferde metszetű szemei haljólatsu tekinteteket vetének; felső ajkát néhány ősz serte borítá. Emilia e szavakkal mutatá be őt a hadnagnak:

— Ez az én nagynénikém, Madame Fritsche.

(Folytatása következik.)

tauffel nyugat felől (Autun vidékéről) sietett előre Bourbaki visszavonulási irányát elváágandó; messze nyugatról Frigyes Károly egy hadteste közeledett, hogy a német haderejt itt is tulossá tegye a francia fölött. Bourbaki visszavonulását észak felől a 2. pomerániai és északnyugatról a 7. hadtest ellen Garibaldi fedezte az Ouche és a Saone között. A pomerániai hadtest f. hó 22-én este megtámadta Dijont, Garibaldi főhadiszállását, azonban eredménytelenül. Másnap reggel a németek ismételték támadásukat, de az előtte való napnál még nagyobb kudarcot vallottak. Garibaldi a támadókat visszavetette, nem csak, hanem még több helységet, melyek előbb a pomerániaiak által voltak megszállva, el is foglalt. A hivatalos francia sürgöny Hautevillet és Daixet említi; mindkét helység Dijontól északkeletre van $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ mérföldnyi távolságban. A francia fegyverek eme diadalának azonban, fájdalom, a morális hatáson kívül alig van komolyabb anyagi haszna.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, jan. 26. 10 ó. — p. d. e.
Erkezett: jan. 26. 11 ó. 10 p. d. e.

A „Times“ tudósítása szerint Favre, Londonba utaztakor, Páris eshetőleges capitulatioja fölött alkudozott Bismarckal, Versaillesben. Favre feltétele: a helyőrség szabad elvonulása lett volna; Bismarck azonban megtagadta ezt, állítólag azért, mert ő már Eugeniával — Napoleon beleegyezése után — megkötötte volna a békét, a következő feltételek mellett: Elsass, Lotharingia és a Maastól keletre eső vidék Németországhoz csatoltatik, Sedant pedig a poroszok első rangu várrá építik ki a maguk számára.

Porosz részről ujabban roppant hadi készületek tétetnek.

Feladatott: Pesten, jan. 26. n 11 óra — p. d. e.
Erkezett: jan. 26. n 11 óra 45 p. d. e.

Nancy és Strassburg közt 800 franc-tireur egy porosz landwehr-osztályt szétvert. Elsassban nagy az izgatottság porosz erőszakoskodások miatt.

Longwy capitulált. 4000 ember és 200 ágyu esett ennek folytán porosz kézbe.

Bitschből sikertelen kirohanás.

A párisi 19-ki kirohanásnál — porosz tudósítás szerint — a poroszok vesztesége 39 tiszt és 616 közember.

Dijonnál a németek folyton hátrálnak, üldöztetésök foly.

Bourbaki háta mögött a németek a Mecklenburgi nhg. és Goeben egyesült sergeivel működnek Faidherbe ellen.

„Daily News“ szerint a capitulatioi alkudozások folynak Páris alatt.

Táviratok.

Bécs, jan. 24. Saarbrückenből távirják, hogy a franc-tireurök előttevaló nap a vasuti hidat Frouardnál légberöpítették.

Bécs, jan. 24. A „N. fr. Pr.“ írja, miszerint a Potocki lemondásáról s a ministerium újjászervezéséről szóló hírek általában alaptalanok. Eddig csak annyit tudunk, hogy a reichsrath összeüléseig új ministeriumnak kell alakittatni. Ministerelnökökül emlittetnek: Plener, Wrba és Koller. Schmerling minden kombináción kívül áll.

Bordeaux, jan. 23. Az érsek a legünnepélyesebben tiltakozott az ellen, hogy két helybeli egyház katonai laktanyául használtatik; utalván arra, miszerint a szent házak minden beszállásolástól megkíméltek.

Flórencz, jan. 23. A hadügyér az 1850—51 osztályok első kategóriáját azaz 60,000 katonát akar haladéktalanul fegyverbe szölitani. A tengerpartok mentében rendes jelzési szolgálat fog szerveztetni.

Konstantinápoly, jan. 23. A „Levant Herald“ egy hivatalos színezeti cikkében kijelenti, hogy a porta még az orosz kérdés szabályozása után sem lesz megszabadítva az idegen követek és ügynökök önkényes beavatkozásától, minthogy a keleti kérdés általános fontossággal bír. Törökország tévedése már harmincz év óta abban rejlik, hogy mindig a hatalmak féltékenysége s több államnak azon törekvése számított, hogy Törökország fentartása által egyszersmind az egysulyt is fentartsák. A „Herald“ és más török hírlapok az tanácsolják a portának, hogy csak önmagába helyezze bizalmát.

Stuttgart, jan. 24. A „Staatsanz.“ jelenti, hogy miután a Mosel feletti hidak Toul mellett szétrombolvák, Toulon át Páris alá a teherszállítás kizárásával csak csapat- és lőszer-szállító vonatok fognak közlekedhetni.

Versailles, jan. 23. (Hivatalos.) A déli hadsereg elfoglalta Dole-t; 230 élelmiszerekkel, takarmánnyal és ruhaneműekkel megrakott waggon esett birtokunkba. A Mosel feletti vasúti hidat Nancy és Toul mellett a franc-tireur-ök e hó 22-én légberöpítették. Az északi hadsereg szabaddá tette a tért egészen az erődökig.

Bordeaux, jan. 24. Dijonból hivatalosan jelentik 23-ról: Dijon délután erős porosz hadtestek által északon és nyugaton igen hevesen megtámadtattott. Este az ellenség — vereséget szenvedvén — visszahúzódott. Garibaldi Ricciotti egy zászlót foglalt el. Az ellenség egy színlelt támadás után balszárnnyunkra, hadseregének zömét a langresi úton állította fel, s Builly majorságot hatalmába ejtette, honnan azonban részlövés által kiűzetett. Az ellenség vesztesége rendkívül nagy.

Lille, jan. 24. Faidherbe egy napiparancsa dicséri a fiatal katonák vitézségét s néhány napi nyugalom után a támadások újbóli megkezdését hozza kilátásba. Bancel Lamastreban meghalt.

Flórencz, jan. 24. A senatus megkezdte a főváros áthelyezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását.

Róma, jan. 24. Humbert főhg nejével együtt ide érkezett, s mérhetlen embertömeg által és lelkesedéssel fogadtattak.

Brüsszel, jan. 24. Az „Indép. belge“ jelenti Longwy-ból f. hó 23-ról: A helyőrség kiűzte a poroszokat a huanti vashámorból; egy támadása a poroszoknak, a város meglepését illetőleg, jelentékeny veszteséggel visszaveretett, három porosz ágyutelep hallgatásra kényszerítettet.

NAPI HIREK.

— Jótékony célú álarozos bál. Említettük volt, hogy a muzeum-utczai, szép virágzásnak indult kiseddovó igazgatója, az intézet gyermek-kerttel való ellátása céljából, fényes tánczezel összekötött álarozos bált rendez az idén is. E bál, mint a jelentésből látjuk, február 2-dikán lesz a redoutban, melyen remélhető, hogy a „jelen ifjai a jövő reményeieir“ jó kedvvel s számosan fognak mulatni. Részünkről is ajánljuk áldozatkész közönségünk pártfogásába e valóban jótékony célú mulatságot.

— A kolozsvári kör sokszor emlegetett tánczvigalmának remélt érdekességét Niedergesäss tanár villany-fényű világítása is emelni fogja a füzér-táncz folytán.

— Sajtó-pör. Az időben, midőn a kormány ifj. Haller Ferencz grófot Mikó Mihály kormánybiztosi működése folytán Felső-Fehermegye főispánjától elmozdította, a nemes gróf a hivatalos térről leszorítatva szenvedélyének néhány Mikó becsülete ellen intézett nyílttéri cikik közlésével adott kifejezést. Közönségünk kétségkívül emlékszik a „M. Polgár“, a „Hermanstädter Zeitung“ a „Magyar Ujság“ s a „Hon“ nyílttérreiben megjelent, Orbán József s Dózsa Sándorfele közleményekre, melyek alaptalanoknak bizonyultak. Az ország közérzete felháborodott egyik közbeesülésben álló tisztviselője e méltatlan bántalmazására s közhelyesséssel fogadta Mátrai Ernőnek a „M. Polgár“ 1870. május 24-diki számában ez eljárás indokait leleplező, s Mikó becsületét védő cikikét. E nyílttéri két cikikben Haller Ferencz gróf becsületsértést látva, Mátrai Ernő ellen a kolozsvár-városi törvényszéknél sajtó-pört indított, mely jelenleg foly. Mondják, hogy Mátrai a nyílt tárgyalásnál documntumainak halmazából érdekes leveleket fog a nyilvánosság elé hozni.

— József főherczegné: Klotild herczegasszony a jegen. A főherczegné, ki a legegyszerűbb családi életet éli Budán, igen nagy barátja a korcsolyázásnak. Minden reggel 10 órakor komornájával kikocsiz a városligetbe, hol egész órát szokott korcsolyázni. A herczegasszony, bár a legügyesebben, mondhatnók mesterileg hasítja a jeget, azért korcsolyáz reggel, mert ilyenkor az egész városligeti tó néptelen s háboríthatatlanabul töltheti kedvét, t. i. úgy véli, hogy jelenlétével ő nem háborgatja, feszélyezi a mulatókat. A főherczegasszony rendszeren barna bársonytönybe van burkolva. Érdekes látni komornáját, ki nem oly ügyes, mint igyekszik urője után, ki bátran vágat tova s a legmerészebb fordulattal tér ismét vissza. — Néha-néha a főherczeg is gyönyörködik a jég sportban s egész élvezettel nézi a főherczegasszony merész fordulatait.

— Egy ur és egy asszonyság. 23-án éjjel Pesten egy szerelmes pár, valószínűleg férj és nő, nagy veszekedés és zaj közt ment a lánczhidon. A hid közepére érve, egyszerre megáll a férje nejére egy utolsó keserves istenhozzádot szörvá, föláll a hid karfájára s le akar ugrani a vízbe: az örök semmisségbe. Három bálozó fiatal ember ép abban a perczben ér a hidhoz, megfogja a kétségbesett férjet s kabátja végénél fogva visszarántja a sir széléről, illetőleg a hid karfájáról. A megmentett erős szavakkal vonta felelősségre a fiatal urakat, hogy mi joggal mernek az ő privát ügyeibe avatkozni, hanem a fiatal urak karon csípték mind őt, mind nejét s átvezetve a hidon, a drabontoknak szolgáltatták át, hogy az elkeseredett életunt férjet közbiztonságunk e cherubjai, ha lehet, az étellel és feleségével békítsék ismét ki.

— Egy takarékos ember. D. M. budai lakos tegnap egy plaiddel, mely az utcára volt kiakasztva és lehullott, odább állt. Alig ért azonban a kapuczinusok térére, már nyomában voltak a drabontok és elfogták. A megrémült azzal védte magát a bíróság előtt, hogy ő igen takarékos ember, s nem nézhette nyugott szívvel, hogy a drága plaid az utca közepén, a sárban heverjen, a kapitányság a jó mentség daczára is elítélte a „takarékos embert.“

— Prométheusz cimmal Spandau erődben lap jelenik meg, melyet francia foglyok szerkesztenek. A lap czimképe Prometheuszt ábrázolja, Jupiter marczongoló sasával. Tartalma nagyobb részben humoristikus, s egy szám ára két s fél garas. Mint a lapban olvasható, a vállalat czélja csak az, hogy a francia foglyok elűzzék vele a fogság uralmait.

— Que Dieu sauve la France! E szavakkal halt meg, mint a „France“ jelenti, néhány nappal ezelőtt Párisban egy 95 éves agastyán, Lombert nevű, ki Fouquier-Tinville titkárja volt, keresztül élte az egymásután következő francia forradalmakat s restauratiokat, de ifjú évei borzadalmas tapasztalatait egész életén át nem feledtette el. Bár a társaságtól visszavonult s buskomor volt egész életén át, visszagondolva ama sok véres tette, melyeknek ő is egyik előidézője vala, eszméletét mégis az utolsó pillanatig megtartotta. Csak Páris körülzároltatása fosztotta meg öntudatától, mely végperczében azonban viszatért, hogy e felkiáltásban nyilatkozzék: „Que Dieu sauve la France!“ És vele sok millió: „Isten mentse meg Franciaországot.“

— Farsangi kaland. Pesten az utóbbi előkelő zártkörű bálók egyikén, egy a társadalom magasabb köréhez tartozó kisasszony egy ifju emberrel mulatott, kinek külseje és magaviselete annyira megtetszett neki, hogy a közelebbi bálók egyikén légyott-ot adott neki. A férfiura is nagy hatást tett a leány, úgy hogy levelezni kezdtek, gyakran találkoztak. E hó 22-én a leány családjának több tagjával a legelső éttermek egyikébe ment vacsorálni, de miként megjött midőn a megrendelt étkeket senki más nem találta fel mint kedvese. Eddig ezen történetben nincsen semmi különös; mert gyakran megesik, hogy zártkörű multságokhoz olyanok is szereznek maguknak jegyet, kik meghíva nincsenek; az sem lehetetlen, hogy egy pinczér mivel és csinos fiatal legyen mert nem lehet tudni, mily sorscsapások kényszeríthették őt a pályára; csak az csodálatos, hogy a leány társadalmi állásának fölfedezése után is hű maradt hozzá és határozottan kijelentette, hogy kivüle senki másához nőül nem megy. Miként mondják a fiatal ember eddigi foglalkozásával márfel hagyott és az ifju pár összekelése néhány nap mulva várható.

— A tordai casino-egylet saját javára február 9-én zártkörű tánczvigalmat rendez, melyre a meghívók már a napokban szétküldettek.

— Holländer László és Márton, febr. 7-én a redoutban tartandó zártkörű tánczestélyükre már szétküldék a meghívókat.

— Niedergesäss több oldalról történt felszólítás következtében még egy estélyt szándékozik betölteni természetani kísérleteivel, ha a redoute terme még a hét folytán szabad volna. Ugy halljuk, hogy a redoute bérlője vasárnap este hajlandó volna még átengedni a termet és úgy remélhető, hogy akkor lesz az utolsó előadás.

— Az országos kórház számára a kormány telket akarván szerezni, alkudozásban bocsájtkozott a helybeli barát-conventtel, hogy tőle a szén-utczai kertet e célra megvegye. Ugy halljuk, hogy ezen alkudozásnak sikere lesz.

— Francia hadi foglyok. Königsberg alatt az ottani faházakban számos nevezetes francia fogoly tanyáz. Ott van Frémolé a bordeaux-i opera nevezetes tenoristája, ki Gambetta felhívására a Gironde csapatal közzé lépett, de nemsokára sok előkelő bordeaux-i polgárai német fogságba került. Ezen bankárok, borkereskedők Frémolé-vel egy házban laknak és szini előadások, búvészettel stb. efélével töltik el az időt; festő is van, ki nem engedi magát művészetének gyakorlatában háborgatni.

— A „Magyar Ujság“-ban Censor „tarkalevél“ czime alatt sok fővárosi apróságot hord össze, a melyekből egyet nagyon is megfigyelendőnek tartunk. Ime itt következik: Azért emelek szót, hogy megütközésemet jelentsem ki a vasárnapi első ujdonság fölött melyben „az idei bálszépségek felhívataknak, hogy magukat a gyermekmenház javára. Schrecker által kiadandó albumba lefényképeztessék.“ — Nem szölok arról, mennyire fér meg a magánfogalmával az, hogy képe nyilván árultassék, ilyesmit angol vagy francia magánú, azaz olyan a ki sem az uralkodóháznak nem tagja. sem művész vagy írónő, meg nem engedne, hanem azt kérdem: megegyez-e akármely nőnek is szerénységével az, hogy maga határozza meg, hogy ő szépség, tehát a szépek albumába való? Avagy a cél szentesíti az eszközöket?

Magyar színészet.

— Jan. 25-én (kétseri ígért után) Lucia, Ceresa második fölléptéül. Közönség csak közép számban jelent meg. A vendég (Edgar) ma nem volt annyira hangyabirtokában, mint első alkalommal; a nagy hatosban azonban annyira neki melegegett, hogy valódi bravúrral énekelt. A közönség nem is volt fukar tapsaiban számára s még egy pár más jelenethen is kihívta. Egyáltalában meglátszik Ceresának a művészi gyakorlottság még most is, midőn hanghiányát művészetével képes pótolni. Gerecsné Lucija, mint egyáltalán e tehetséges, szorgalmas és öntudatos művésznő minden alakja, bájos és teljesen kielégítő volt. Ha a pesti intendanstól nem tartanánk, elragadtatással kellene a közönség e méltó kedvenczéről írunk. Így azonban csak sugya merjük dicsérni. A hallgatóság azonban annál zajosabban adott este is kifejezési tetszésének, egyfolytában háromszor is kitapsolván őt. Még ha Marczell (Rajmondó), Mezei (Enriko) és Beczkó (Arthur) szereplését emlíjük ki méltánlylattal, bevégzők jelentésünket, mert a többiek-ről jobb hallgatnunk.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 25-kén 5% Metalliques 100 frt 58.35. Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 67.50. 1860. Kölcsön 95.50. Bankrészevény 725. Hitelintézet részvény 200 frt. 252.90. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4. kr. 124.25. Ezüst 121.90. Cs. kir. arany 5.85 1/10. Napoleondor 9.96. — Urbéri kötvények: Magyarországi 78.25. Temesi 77. — Erdélyi 74.80. Horváthországi 83.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

(46) *Mindegyik hamisított Syrup sokhelyt hirdettetik és árulatik nevem alatt: kötelességemnek tartom a jelen hirdetés által tudatni a t. közönséggel, hogy az általam sok év óta készített*

SYROPO PAGLIANO

azok számára, kik valódi syropomat birni akarnak, csak is fő-bizományosom: **Rafil József** ur által nyerhetik Bécsben, Operaring 77. sz. alatt. Egy üveg 1 frt 30 kr. — 6 üveg 7 frt. — 12 üveg 13 frt 50 kr.

Ez egész Európában elősmert házi-szer, melynek sok ezereken köszönik ismét visszanyert egészségüket, melyről százanként szólnak a bizonyítványok: feleslegesnek tartom többet kiemelni, s csak annyira veszek magamnak bátorodást, hogy utalok Ausztria legjelentékenyebb szaklapjában, a „Wiener Medizinische Presse“-ben és a „Wiener Lloyd“-ban megjelent közönségre.

HIERONIMUS PAGLIANO,
gyógy-tanár Florenzben.

U. I. Ismétlődők nagyobb provisióban részesülnek.

(35)

DALCHAU SAMU

(2-2)

Kesztyűs Kolozsvártt,

főtér Radákféle-ház,

ajánlja a nagy érdemű közönségnek egészen újon berendezett, dús választékkal ellátott, minden fajtájú és színű

báli és téli kesztyűi raktárát.

Elválal sebészeti eszközök készítését, úgy azok kijavítását, báli kesztyűk gyors és szép takarítását legillendőbb ár mellett.

(31)

ÉLET-ITAL,

(2*)

kitűnő háziszor

váto- és mocsárláz, bél- és gyomorgörös, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, sat. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

Sós-borszesz

mint háziszor.

Mr. William Lee utasítása szerint. Gyors hatást eszközöl: Rheuma, eszű, szagatás, fagyás, fog, fej- és fül-fájdalmak, szemgyulladás, rákfekély, bénulások sat. sat. ellen; sőt fogtisztító szerül is igen ajánlható, menyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tiezta szagatlan ízt nyer a szesz elpárolgása után.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyítványokkal valamint bizományosaink névsorával, minden üveghez mellékeltek.

WERTHER és BRÁZAY.

Gyári iroda- és központi főraktár: Pest, országút 26. sz.

Kapható Kolozsvártt: Karvázy József, és Wolff János. B-Hunyadon: Diétrich Sámuel. Dávan: Issekutz M. Tordán: Amberboj Z. és fia, Wolff G. és fia. M-Ujvártt: Szentpétery János. M. Várárhelyt: Bucher Miksa. Nagy-Enyeden: Winkler János, Várárhelyi Károly, Horváth T., és Cimer J. Brassóban: Gemeiner G. J. Dézsen: Krémer Samu. Hátszegen: Karácsony F. Nagy-Váradon: Bertiuszky és Sipka Pál. Sz. Udvarhelyt: Solymosy F. Nagy-Szebenben: Bugarszky Constantiu és Thalmájer F. Tüvisen: Lukács F. Verespatakon: Moldován C. uraknál.

Kolozsvártt Stein J. Pesten Mach és Stein
könyvkereskedésében kapható:

és a magyar gazda-közönség figyelmébe ajánlatnak
következő jeles gazdasági szakkönyvek:

A földmivelés és állattenyésztés. Útmutatás a mezei gazdaság sikeres és minél több haszonnal üzésére. Irta Koppe J.G. A VII-ik kiadás után fordította Galgóczy Károly. IV-ik magyar kiadás. Ára 2 frt.

Korunk igényei szerinti gyakorlati mezőgazda-tiszt.

Czélyszerű s tanulságos kézi-könyv mindazok számára, kiket érdekel a gyakorlati mezeigazdaság. Paczig G. C. V-ik kiadása nyomán, hazánk viszonyaihoz alkalmazva átdolgozta Reischer Endre. Ára 2 frt. 60 kr.

Pabst kalauza a szarvasmarha tenyésztésre. 10 könyomatu színezett ábrával és 54 fametszvényvel. Ára 5 frt.

A magyar mezőgazdaság. Irta dr. Ditz Henrik. Magyarra fordította Halász Gábor. Ára 4 frt.

Kézikönyv, mezeigazdák, gépészek, mozdony-vezetők és fűtők számára. Irta Petzval Ottó. 39 fametszettel. Ára 2 frt.

A természettan elvei alkalmazásukban a gazdasátra, különös tekintettel Magyarország gazdasági viszonyaira. Irta Wagner László. Ára 2 frt.

Gazdasági műszaki vegytan. Kézikönyv felsőbb gazdasági tanintézetek hallgatói, gazdák és iparosok számára. Irta Wagner László. 114 fametszettel. Ára 4 frt.

Általános állattenyésztéstan. Irta Tormay Béla. Ára 3 frt.

Általános baromorvoslási könyv, vagyis alapos s népszerű oktatás, mely a tenyésztőt a házi állatok betegségeinek könnyű megismerésére, s a legegyszerűbb és legolcsóbb módoni orvoslásra tanítja. Irta Wagnfeld, 81 ábrával 9 táblán. III-dik kiadás. Ára 2 frt 60 kr.

A vadászat mestere. Önképző gyakorlati útmutatás a vadászat kedvelői számára. Irta Cserszily Ákos. Ára 1 frt 50 kr.

Gazdasági kettős könyv-vitel. Koszoruzott pályamunka. Irta Sörös Károly. Ára 3 frt.

Gyógyszertan, állatorvosok és mezeigazdák számára. Irta Galambos Márton. Több százra menő magyar és latin vény- (recept) példával ellátva. Ára 4 frt 40 kr.

Lótudomány. Szerző Mátyus János. Két részben, 20 táblával. Lezállított ára 2 frt.

Gazdasági talajisme vagy is a termőföld eredete, minősége, ereje, nemei s osztályai, rövid bevezetéssel a növény-élettanba. A mezőgazdák számára. Irta Sporzon Pál. Ára 2 frt.

Barmászat, avagy a hasznos házi állatok betegségének megismerése s orvoslása; különös tekintettel a gazdasági állatok tenyésztésére. Irta Zlamál Vilmos. Ára 3 frt.

Magyar szabadság harcz története 1848—49.

Irta VARGYAS ENDRE.

4-rét, 468 lap, számos fametszettel. Ára 4 frt.

A királyföldi viszonyok ismertetése.

Irta JAKAB ELEK. Ára 1 frt 60 kr.

Magyarország teendői a csalhatatlanság kimondása után.

Irta BOCSKAY BRUTUS. Ára 80 kr.

A magyarok őselei, hajdankori nevei és lakhelyei.

Eredeti őrmény kútfők után. Irta Lukácsy Kristóf.

Nagy 8-rét, (X., 254 és XXIII lap.) Ára 4 frt.

A magyar váltójog kézikönyve.

Az 1840: XV. t. cz. 1 r. és az 1844: VI. t. cz. nem különben az ezeket kiegészítő rendeletek alapján, különös tekintettel a felsőbb törvénszékek elvi megállapodására. Irta Apáthy István jogtudor sat.

Nagy 8-rét, XII. és 240 lap. Ára 2 frt 40 kr.

Vázlatos magyar irálytan,

különös tekintettel a levélírásra, prózai és költészeti példatárral, valamint irály feladványokkal.

Leánytanodai és magán használatra. Irta Mihályi József tanár.

8-rét, XVI. és 307 lap. Ára 1 frt 20 kr.

Formai észtan, nyilvános tanítás és önkéntes céljából.

Irta Dunay Ferencz.

8-rét, XVI. és 312 lap. Ára 1 frt 80 kr.

Az ember élettanának kézi-könyve.

2-dik teljesen átdolgozott kiadás. Irta dr. Wundt Vilmos.

Magyarra fordította dr. Török Aurél.

Második rész: 97 szövegbe iktatott fametszvényvel.

Nagy 8-rét, VIII. 321—656 lapig. Ára 3 frt

A teljes munka ára 6 frt.

Erdélyi képes naptár

1871. közönséges évre.

A magy. kir. ministerium s a királyhágón inneni
politikai hivatalok tisztai czimtarával ellátva.

Ára 50 kr. o. é.

Csemegék

kisebb gyermekek számára;

melyekkel családok, kisdédóvok és elemi tanítóknak kedveskedik

GÁSPÁR JÁNOS

tanfelügyelő.

Harmadik javított, 9 beszély- és 170 vers-csemegével bővített kettős kiadás; névszerint:

egyik íróvelinre nyomott diszkiadás, 2 gyönyörű színezett, 2 könyomásu és 23 fametszésű képpel, 20 1/2 nyolczadrét iv, diszes borítéku keménykötésben 2 frt 60 kr.

másik szép fehér papiru népies iskolai kiadás, 2 fekete könyomásu képpel, 20 nyolczadrét iv, csinos borítéku kemény kötésben csak 1 forint.

Midőn a „Magyar olvasókönyv“-éről hazaszerte dicséretesen ismeretes t. szerzőnek fennevezett, s utóbbi tökéletlenebb kiadásukban is mind az ítézet, mind a szülők és tanítók, mind a kedves kisdédek részéről oly meleg részvétellel fogadott kedvezet művet, egyszersmind az Olvasókönyv előcsarnokát, megifjodott s egyharmadrészen bővített, illetőleg számos gyönyörű képpel illusztrált alakban újra világ elé bocsátjuk: elégnék véljük csak röviden érinteni a t. szerző vezérelveit s könyvtünk gazdag tartalmát. — Szerző lélektani igazságnak tartja, hogy csak az ragadja meg a gyermek szellemét, mi saját kedélyvilágából van merítve, érzékelhetőleg és derűlten előadva; mi magában is érdeklél bir, és egyszersmind a felnőtteknek is kedves olvasmány. Mert nagy tévedés ám azt hinni, hogy a mi a felnőtteknek unalmas, éldelhetlen (mint sok gyermek-beszély és verselés), az a kisdédek költőies kedélyének éppen jó!! A gyermeknek mindenben csak a legjobb a jó.

Ezen elvek világánál tanulmányozá szerző a hazai és külföldi gyermek-irodalom termékeit s a magyar nép ajkán forgó gyermekmesék-, dajkarimeket, játékok- és dalokat. És ezeknek gyöngyeiből s ezeknek szellemében dolgozva néhány szakérő barátja közremunkálásával, nyujt jelen gazdagon meg bővített kiadásukban 91 beszély-csemegét, megannyi kedélyes gyermektörténetkét, s 476 verscsemegét. Ez utóbbiak közt van 40 dajkarim, tréfa enyelgés; 23 ölben és térdén tartott kisdédek játékrime; 20 altató és bölcsődal; 43 állat és egyéb természeti tárgy; 37 hangutánzás; 44 vegyes gyermekdal; 79 játék és játékrim; 19 évszaki dal és festés; 33 mese és rege; 49 beszéd- és emlékgyakorlat; 35 vallásos hang és ima; 53 talány és találós kérdés.

A gyermekszoba, a családi tűzhely, a kisdédóvó és az elemi s néptanodák kezdő osztályai a maga nemében egyetlen — s a népies kiadásnak lehető csekély árszabása mellett a szegényebb sorsuak által is megszerezhető — kuforrást találnak itt, melyből ártatlan kisdédeknek a csecsemőkoron kezdve, egész két éves korig, a legegészségesebb kedélyes és magyar táplálékot merithetik, s valamenynyit oly modorban, a mint éppen elbeszélni kell.

Stein János, kiadó.